

DECIZIE

15 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către administratorul provizoriu al Societății cu Răspundere Limitată „Evaluare”, Cebotari Ana,

în pricina civilă la cererea introductivă a Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de Societatea cu Răspundere Limitată „Evaluare”,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016, prin care a fost respinsă cererea lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată „Evaluare”, Cebotari Ana cu privire la încasarea remunerației pentru executarea funcției de administrator provizoriu al Societății cu Răspundere Limitată „Evaluare” de la administratorul/asociatul Butușneanu Vasile și asociatul Bivol Tatiana,

c o n s t a t ă :

La 02 decembrie 2015, Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău a depus cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de SRL „Evaluare”.

În motivarea cererii introductive a invocat că potrivit hotărârii Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău cu privire la executarea silită a obligației fiscale a contribuabilului seria AH nr. 0104002 din 07 decembrie 2011, s-a dispus urmărirea datoriei debitoare a contribuabilului SRL „Evaluare”, care la situația din 07 decembrie 2011 constituia 328 381 lei.

În scopul executării silite a hotărârii menționate la data de 23 aprilie 2014, Direcția Administrare Fiscală Centru a Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău a citat SRL „Evaluare” în legătură cu restanța admisă față de Bugetul Public Național și necesitatea stingerii acesteia în termeni restrânși, iar prin notificarea prealabilă din 24 februarie 2014, SRL „Evaluare” a fost notificată despre existența restanței față de Bugetul Public Național și intenția Direcției Administrare Fiscală Centru a Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău de intentare a procesului de insolabilitate din cauza neachitării restanțelor existente, însă restanțele SRL „Evaluare” nu s-au micșorat, ci dimpotrivă sunt în creștere.

În drept, își întemeiază cerințele în baza art. art. 5, 9, 10, 12, 18, 19, 20, 21, 24, 63 alin. (1) din Legea insolabilității.

Solicită, intentarea procesului de insolabilitate față de SRL „Evaluare”, recunoașterea DAF Centru a IFS mun. Chișinău în calitate de creditori chirografar

față de SRL „Evaluare”, încasarea creanțelor fiscale, care la situația din 29 iulie 2015 constituie suma de 363 563,79 lei, scutirea de la plata taxei de stat și numirea în calitate de administrator pe Cebotari Ana.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2015 a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de IFS mun. Chișinău cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de SRL „Evaluare”, iar în scopul prevenirii modificării stării bunurilor au fost aplicate măsuri de asigurare față de debitorul SRL „Evaluare”, fiind desemnată în calitate de administrator provizoriu, Cebotari Ana, deținătoare a autorizației nr. 182 din 03 februarie 2015.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2016 a fost constată insolabilitatea SRL „Evaluare”, fiind dispusă inițierea procedurii simplificate a falimentului și dizolvare a SRL „Evaluare” și desemnată în calitate de lichidator, Cebotari Ana.

La 31 mai 2010, lichidatorul SRL „Evaluare” Cebotari Ana a depus cerere cu privire la aprobarea și încasarea remunerației administratorului provizoriu din contul administratorului și asociaților SRL „Evaluare”, Butușneanu Vasile și Bivol Tatiana.

În motivarea cererii a invocat că ținând cont de prevederile art. 25 alin. (6) din Legea insolabilității potrivit căreia cuantumul de remunerare a administratorului provizoriu îl stabilește instanța de insolabilitate în mărime fixă, pentru fiecare lună de activitate efectiv lucrată și confirmată documentar, care nu poate fi mai mică de coeficientul minim de multiplicare recomandat pentru stabilirea salariilor de funcție ale conducătorilor, salariul administratorului provizoriu se calculează reieșind din: coeficientul minim de multiplicare care conform Hotărârii Guvernului nr. 743 din 11 iunie 2002 este de 4, înmulțit cu salariul minim garantat care potrivit Hotărârii Guvernului nr. 165 din 09 martie 2010 este 1 900 lei.

Astfel, indică că pentru perioada de activitate în calitate de administrator provizoriu la SRL „Evaluare”, urmează să-i fie achitată o remunerație în sumă de 29 156,8 lei, inclusiv: pentru 20 de zile din luna decembrie 2015 - 6 688 lei, pentru luna ianuarie 2016 - 7 600 lei, pentru luna februarie 2016 - 7 600 lei și pentru 22 zile din luna martie 2016 - 7 268,8 lei.

Totodată, invocă necesitatea restituirii și a cheltuielilor suportate în perioada de observare, pentru expedierea notificărilor și publicarea în monitorul oficial în sumă de 2045 lei.

Solicită încasarea din contul administratorului și asociaților SRL „Evaluare”, Butușneanu Vasile și Bivol Tatiana a remunerației administratorului provizoriu în mărime de 29 156,8 lei și a cheltuielilor suportate în perioada de observare în mărime de 2 05,85 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016, cererea lichidatorului SRL „Evaluare”, Cebotari Ana cu privire la încasarea remunerației pentru executarea funcției de administrator provizoriu al SRL „Evaluare” de la asociații Bivol Tatiana și Butușneanu Vasile a fost respinsă.

La 21 decembrie 2016, lichidatorul SRL „Evaluare” Cebotari Ana a declarat recurs împotriva încheierii instanței de insolabilitate solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu emiterea unei noi încheieri prin care cererea cu privire la aprobarea și încasarea remunerației administratorului provizoriu al SRL „Evaluare” să fie admisă.

În motivarea recursului a invocat că instanța de judecată nu a examinat documentele prezentate la materialele cauzei în ansamblu, axându-se doar pe

declarațiile intimaților Bivol Tatiana și Butușneanu Vasile, fără a da o apreciere justă probelor dosarului.

Indică că instanța și-a motivat decizia reieșind doar din declarațiile intimaților și a lăsat fără apreciere faptul că aceștia nu au probat în nici un mod pierderea buletinelor de identitate, iar până în prezent nu s-au adresat organelor de drept pentru a identifica persoanele ce au fondat SRL „Evaluare”.

Consideră recurentul că Butușneanu Vasile și Bivol Tatiana au cunoscut despre SRL „Evaluare” din momentul fondării, au și semnat toate actele legate de activitatea acestei întreprinderi, inclusiv la Camera Înregistrării de Stat și la Notar unde au semnat procura de împuternicire a reprezentantului Cojocar Tatiana.

Or, actele cauzei atestă că SRL „Evaluare” inițial a desfășurat activitatea, a fost plătitoare de TVA, fiind înregistrată la Camera Înregistrării de Stat, iar ulterior Bivol Tatiana și Butușneanu Vasile au semnat și eliberat o procură pe numele unei persoane terțe pentru a le reprezenta interesele.

Astfel, insistă că Bivol Tatiana și Butușneanu Vasile nu au probat în nici un mod faptul că nu sunt administrator și fondatori ai SRL „Evaluare”, iar în declarațiile anexate la materialele cauzei și în explicațiile date în cadrul ședinței de judecată aceștia au invocat că cunoșteau despre existența SRL „Evaluare” cu mult timp înainte de a fi intentat procesul de insolvență, însă nu au întreprins nici o măsură în acest sens în scopul evitării răspunderii pe marginea acesteia sau identificării persoanelor vinovate în fondarea întreprinderii respective.

Afirmă că din Actele de constituire a SRL „Evaluare” inclusiv din procesul-verbal de fondare a întreprinderii, procura notarială, hotărârea privind înregistrarea întreprinderii și statutul societății ce se conțin la materialele cauzei se vede cert că fondatorii Butușneanu Vasile și Bivol Tatiana au semnat actele de fondare a întreprinderii și au cunoscut despre existența acestei întreprinderi.

Conform art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 21 decembrie 2016, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind recursul în raport cu materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016 și de a restitui pricina spre rejudecare din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Potrivit art. 356 CPC, cererea de declarare a insolvenței se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvenței.

Reglementări similare se regăsesc și în dispozițiile art. 1 alin. (4) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, potrivit cărora procesul de insolvență se

desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

După cum denotă din materialul probator, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2015 a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de IFS mun. Chișinău cu privire la intentarea procesului de insolvență față de SRL „Evaluare”, iar în scopul prevenirii modificării stării bunurilor au fost aplicate măsuri de asigurare față de debitorul SRL „Evaluare”, fiind desemnată în calitate de administrator provizoriu Cebotari Ana (f.d. 2).

Ulterior, prin hotărârea Curții de Ape Chișinău din 30 martie 2016 s-a constatat insolvența SRL „Evaluare” și s-a dispus inițierea procedurii simplificate a falimentului și dizolvare a SRL „Evaluare” fiind desemnat în calitate de lichidator al SRL „Evaluare”, Cebotari Ana (f.d. 5-6).

Este cert și faptul că la 31 mai 2016, Cebotari Ana s-a adresat cu o cerere în instanța de insolvență privind aprobarea și încasarea remunerației administratorului provizoriu în mărime de 29 156,8 lei și cheltuielilor suportate în perioada de observare în mărime de 2 045,85 lei din contul administratorului/asociatului Butușneanu Vasile și asociatului Bivol Tatiana (f.d. 7).

Însă, prin încheierea din 07 decembrie 2016, Curtea de Apel Chișinău a respins cererea lichidatorului SRL „Evaluare”, Cebotari Ana cu privire la stabilirea și încasarea remunerației administratorului provizoriu și a cheltuielilor suportate în perioada de observare, motivându-și soluția prin faptul că materialele cauzei confirmă că Butușneanu Vasile și Bivol Tatiana nu au nici o legătură cu SRL „Evaluare”.

La fel, instanța de insolvență a reținut că din declarațiile preținșilor asociați, rezultă că SRL „Evaluare” a fost înregistrată de persoane neidentificate în baza actelor de identitate sustrase de la Butușneanu Vasile și Bivol Tatiana, iar înscrisurile din dosar atestă că de aceste chestiuni, la cererea ultimilor se ocupă organele de drept.

Instanța de recurs, însă, verificând concluziile instanței din încheierea recurată în raport cu argumentele recursului, constată că încheierea instanței de insolvență este una nemotivată, iar soluția dată în sensul respingerii cererii lichidatorului SRL „Evaluare”, Cebotari Ana cu privire la încasarea remunerației administratorului provizoriu și cheltuielilor suportate în perioada de observare este incertă și nu are putere de convingere.

În susținerea opiniei enunțate instanța de recurs reține prevederile art. 5 alin. (5) lit. c) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, potrivit căreia una din competențele principale ale instanței de insolvență este desemnarea administratorului provizoriu și fixarea remunerației.

Totodată, reieșind din prevederile art. 32 alin. (1), (2) și (4) al Legii menționate, cheltuielile judiciare aferente perioadei de observare a debitorului privind taxa de stat, remunerarea administratorului provizoriu, notificarea, convocarea ședințelor și comunicarea actelor de procedură efectuate de administratorul provizoriu se suportă din patrimoniul debitorului. În cazul în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri ori acestea sunt insuficiente pentru a se acoperi cheltuielile procesului de insolvență, remunerarea administratorului provizoriu și acoperirea cheltuielilor efectuate de acesta în perioada de observare a debitorului le suportă membrii organelor de conducere și asociații, acționarii sau membrii debitorului, în mod solidar iar, modalitatea de repartizare a cheltuielilor judiciare și a

cheltuielilor de remunerare a administratorului provizoriu o stabilește instanța de insolvență într-o hotărâre sau încheiere emisă în urma examinării cauzei.

Iar, conform art. 25 alin. (5) lit. i) din aceeași Lege, principalele atribuții și drepturi ale administratorului provizoriu în cadrul prezentei legi sunt primirea remunerației și recuperarea cheltuielilor, confirmate de instanța de insolvență, suportate de administratorul provizoriu în activitatea sa.

În același timp, pct. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 165 din 09 martie 2010 cu privire la cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real, stabilește că începând cu 01 mai 2015, cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real se stabilește în mărime de 1 900 lei pe lună sau 11,25 lei pe oră.

În conformitate cu Anexa nr. 4 a Hotărârii Guvernului cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară nr. 743 din 11 iunie 2002, diapazonul coeficienților de multiplicare în cuantumul multiplu tarifar pentru categoria I de calificare stabilit la întreprindere pentru conducătorii de unitate, variază în intervalul de la 4 la 8.

Iar, potrivit art. 52 alin. (1) al Legii insolvenței, cheltuielile procesului de insolvență includ cheltuielile de judecată și remunerația și cheltuielile administratorului provizoriu, ale administratorului insolvenței/lichidatorului, dacă au fost prevăzute.

Analizând circumstanțele speței prin prisma normelor de drept invocate supra, Colegiul conchide că instanța de insolvență examinând cererea lichidatorului SRL „Evaluare” Cebotari Ana cu privire la încasarea remunerației administratorului provizoriu la adoptarea soluției a preluat doar argumentele lui Butușneanu Vasile și Bivol Tatiana precum că le-au fost sustrate actele de identitate care au fost folosite de persoane necunoscute la înregistrarea SRL „Evaluare”, menționând în acest sens că, de chestiunile date se ocupă organele de drept, iar Butușneanu Vasile și Bivol Tatiana nu au nici o legătură cu SRL „Evaluare”.

Instanța de recurs constată însă că soluția dată de instanța de insolvență în sensul enunțat este una pripită și derivă din examinarea superficială a împrejurărilor ce permit constatarea, existenței sau lipsei temeiurilor de încasare din contul lui Butușneanu Vasile și Bivol Tatiana în beneficiul lichidatorului Cebotari Ana a remunerației pentru exercitarea funcției de administrator provizoriu al SRL „Evaluare” și a cheltuielilor suportate în perioada de observație.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs va remarca că, instanța de insolvență invocând lipsa legăturii dintre Butușneanu Vasile și Bivol Tatiana și SRL „Evaluare” care a fost înregistrată de persoane necunoscute în baza actelor de identitate sustrate de la intimitate, s-a axat doar pe explicațiile acestora, fără a elucida pe deplin circumstanțele cauzei și fără a constata cu certitudine dacă Butușneanu Vasile și Bivol Tatiana într-adevăr nu au cunoscut despre fondarea SRL „Evaluare” și nu au participat la gestionarea societății respective.

Acest fapt se impune a fi clarificat și din considerentul că însuși Butușneanu Vasile și Bivol Tatiana, prin referințele depuse la cererea lichidatorului SRL „Evaluare” și înscrisurile anexate la acestea, au confirmat faptul cunoașterii despre fondarea SRL „Evaluare” încă în perioada anilor 2000-2002, însă au sesizat instanțele competente în vederea identificării persoanelor ce au falsificat actele de constituire/înregistrare a SRL „Evaluare” doar de la 27 august 2016.

De altfel, de rând cu cele relatate instanța urma să verifice temeinicia susținerilor a lui Butușneanu Vasile și Bivol Irina precum că nu au semnat personal

actele de constituire a SRL „Evaluare” la Camera Înregistrării de Stat, inclusiv și procura eliberată Tatianeii Cojocarului pentru reprezenta intereselor acestora, or probe în acest sens la materialele cauzei lipsesc.

Totodată, se constată absolut neclară referirea instanței de insolabilitate în susținerea concluziei de respingere a cererea lichidatorului SRL „Evaluare” cu privire la încasarea remunerației administratorului provizoriu, la faptul că de chestiunea privind sustragerea documentelor de la Butușneanu Vasile și Bivol Tatiana, care ulterior au fost folosite de persoane neidentificate pentru înregistrarea SRL „Evaluare” se ocupă organele de drept.

Or, doar aflarea în procedura SUP a IPS Centru mun. Chișinău a materialelor înregistrate pe faptul falsificarea actelor de înregistrare la Camera Înregistrării de Stat a SRL „Evaluare” de către persoane necunoscute, din numele Tatianeii Bivol, nu atestă și lipsa raporturilor juridice între Butușneanu Vasile și Bivol Tatiana și SRL „Evaluare” care a fost înregistrată la Camera Înregistrării de Stat și a desfășurat activitate, și respectiv, nu pot fi puse la baza respingerii cererii lichidatorului SRL „Evaluare” de încasare a remunerației pentru perioada de observație, în condițiile în care ultima insistă că a îndeplinit obligațiile administratorului provizoriu al SRL „Evaluare” în corespundere cu încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2015 și a suportat cheltuieli aferente pentru perioada de observare.

Sub aspectul celor relatate, este cert că întru soluționarea chestiunii supuse examinării, era necesar ca demersul administratorului provizoriu Cebotari Ana cu privire la încasarea remunerației pentru activitatea desfășurată în calitate de administrator provizoriu, să fi fost examinat conform cadrului legal relevant speței, pe când încheierea instanței nu conține o argumentare clară din care ar rezulta corectitudinea soluției la care s-a ajuns.

În aceste condiții este evident că instanța de judecată examinând pricina nu s-a pronunțat asupra tuturor aspectelor juridice, nu a stabilit cu certitudine circumstanțele importante întru soluționarea justă a cerințelor înaintate de lichidatorului SRL „Evaluare”, Cebotari Ana, situație care duce la imposibilitatea instanței de recurs să exercite controlul judiciar asupra soluției date și să verifice temeinicia și legalitatea încheierii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

Pe cale de consecință și în sensul art. 6 alin. (1) al Convenției, instanța de recurs ține să menționeze că instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii.

Or, obligația de motivare a hotărârilor judecătorești se regăsește și în jurisprudența constantă a Curții Europene pentru Drepturile Omului și își are izvorul în dreptul oricărei părți în cadrul unei proceduri să prezinte judecătorului observațiile și argumentele sale (CEDO, hotărârea Werner c. Austria din 24:11.1997), combinat cu dreptul părților și că aceste observații și argumente să fie examinate în mod efectiv (CEDO, hotărârea Van de Hurk c. Olanda din 19.04.1994), iar obligația de motivare a hotărârilor este singurul mijloc prin care se poate verifica respectarea drepturilor menționate anterior, ca piloni de bază ai dreptului la un proces echitabil.

Distinct de cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, a casa hotărârea primei instanțe și a remite pricina spre judecare în prima instanță.

La judecarea pricinii instanța de insolvență urmează să țină cont de cele menționate, creând condiții obiective și reale participanților la proces și judecând pricina, să emită o încheiere întemeiată și legală.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. b) CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se admite recursul declarat de către lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Evaluare”, Cebotari Ana.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016, în pricina civilă la cererea introductivă a Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău cu privire la intentarea procesului de insolvență față de Societatea cu Răspundere Limitată „Evaluare”, cu remiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva